

Brexit tuli

Britanniassa tai Yhdistyneellä Kuningaskunnalla, suomalaisittain Englannilla on takanaan loistava menneisyys. Aikoinaan aurinko ei koskaan laskenut imperiumissa. Siirtomaat ovat menneet, mutta englannin kieli jyllää. Johtuuko se sitten Englannista vai Yhdysvalloista?

Siirtomaiden itsenäistyttyä päättyi vähitellen myös elintarvikkeiden ja raaka-aineiden halpatuonti. Britannia ei ole modernina aikana itse pystynyt tuottamaan riittävästi ruokaa eikä monia muitakaan hyödykkeitä. Öljyä ja kaasua sentään on riittänyt omasta takaa.

Britannia liittyi Euroopan yhteisöön vuonna 1973 yhdessä Irlannin ja Tanskan kanssa. Pääministerinä hyöri silloin konservatiivien Edward Heath. Eurooppaan liitettiin taloudellisista syistä. Vanhakantainen teollisuus, teräs ja autot etunenässä oli hyytymässä. Pian saatiinkin mm. kolmen suuren japanilaisen autojätin tehtaot maahan.

Pääministeri Cameron lupasi vuonna 2013 kansanäänestyksen EU:sta, jos saisi jatkaa. Konservatiivipuolue voittikin seuraavat vaalit, ja Cameron piti lupauksensa. Kansanäänestys järjestettiin vuonna 2016. Cameron uskoi vahvasti EU:n voittavan.

Brexitin vetovastuun otti sanavalmis Uutisvuoto-tähti Johnson. Kampanjaan saatiin piilotukea sosiaalisen median jäteiltä sekä Putinin trolleilta. Punaiset bussit räikeine teksteineen kiersivät maata. Iskulauseet julistivat jättikirjaimin, että lähetämme EU:lle 350 miljoonaa puntaa viikossa ja että voisimme käyttää sen rahan omaan terveydenhuoltoon.

Eron ja EU-sopimuksen käsittely parlamentin alahuoneessa oli varsinaista tosivevettä. Ylekin lähetti sitä tuntikausia. Koska asia kiinnosti ja koska eläkeläisellä on aikaa, tuli seurattua. Aika ajoin kiivaan ja murteita vilisevän väittelyn tahdistu minunsi vaan pudota.

Sopimus EU:n kanssa syntyi viime tunneilla. EU:n kannatti antaa vähän periksi ja Britannian täytyi. Taloudelliset tappiot olisivat tulleet Englannille kestävämmiksi. Nytkin seuraukset pelottavat. Seuraavassa on pari pointtia.

Bisnestein vaikeutuessa isot firmat siirtävät edelleen toimintaansa pois. Etätoimintaan on nykyään helppoa siirtyä. Työttömyys näyttää kasvavan eniten brexitin kannatusalueilla.

Britannia tuottaa vain 60 % ruoastaan. Vaikka tulleja ei tule, ruoka tulee kallistumaan. Fish 'n' chipseihin saadaan sentään tuoretta perunaa.

Britannia ei pysty tuottamaan tarvitsemansa sähköä, ja sitä tuodaan mantereelta, eniten Ranskasta. Nyt ei Gallian Kukko katkaise virtaa mutta saattaa vähän kiristää hintaa.

Britannian ympärillä on hyvät kalavedet. Kalastus edustaa kuitenkin vain noin kolmea prosenttia kansantuotteesta. Valtaosa kalasta tulee mantereelta. Saattaa kallistua.

Britannian oma autoteollisuus on kuihtunut. Japanilaisten ja eurooppalaisten omistamissa tehtaissa tuotetaan vielä reippaat miljoonaa autoa vuodessa, josta 80 % menee vientiin, valtaosa EU:hun. Vuosina 2016-19 tuotanto on jo laskenut 30 %, ja se laskee edelleen.

Ikäviä seurauksia ovat tieteellisen tutkimusyhteistyön näivettyminen ja etenkin Erasmus-ohjelman opiskelijavaihdon tyrehtyminen.

Mutta tulee jotain hyvääkin. Brittien haastatteluissa on putkahtanut esiin kuin varkain vanhat mukavat ajat. Wow, saadaan taas tax-freetä!

Meitä suomalaisia brexit ei paljoa horjuta. Skotit voivat kuitenkin murentaa vanhaa suurvaltaa vielä lisää. He uhkaavat aloittaa scexit-hankkeen ja palata EU:hun.

pajen.fi